

Előfizetési díj:

Vidékre, postán:
vagy

helyben, házhoz hordva:
Negyedévre . . . 1 frt. 50 kr.
Félévre . . . 3 " — "
Egész évre . . . 5 " — "
Megjelenik e lap hetenként
egyszer, Szombaton.

Előfizetési pénzek el-
fogadtatnak Gallia Fülöp
könyvkereskedésében Kec-
skeméten.

KECSKEMÉTI LAPOK.

Ismeretterjesztő hetilap.

Hirdetési díjak:

5 hasábos petit sor, egyszeri
hirdetésnél 5 kr.; — többszöri
vagy terjedelmes hirdetések-
nél árleengedés adatik.

A nyilttérben való közle-
mény 3 hasábos soráért 10 kr.
számítottatik.

Hirdetések elfogadtatnak Gal-
lia Fülöp könyvkereskedésében
Kecskeméten. — Hirdetések ezen-
kívül fölvetetnek még M. Zeisler
hirdetési irodájában. (Pest, Király-
útcza 60. sz.)

Előfizetési figyelmeztetés.

Folyó hónap végével az első évnegyed
lejárand, annál fogva tisztelettel kérjük év-
negyedes előfizetőinket, hogy további meg-
rendeléseiket megújítani sziveskedjenek.

Előfizetési díj: postán vidékre, vagy hely-
ben házhoz hordva:

Negyedévre . . . 1 frt. 50 kr.

Félévre . . . 3 " — "

Egészévre . . . 5 " — "

A hirdetések s nyilttéri közlemények
díja e lap mindenik számának homlokán ol-
vasható; mind az előfizetési, mind pedig a
hirdetési díjak Gallia Fülöp úr könyv-
kereskedésében fogadtatnak el.

Kecskemét, márcz. 14. 1872.

Szerkesztőség.

Kecskemét, márczius 14. 1872.

Justum ac tenacem propositi virum
Non civium ardor prava iubentium,
Non vultus instantis tyranni
Mente quatit solida, neque Auster

Dux inquieti turbidus Hadriae,
Nec fulminantis magna manus Iovis:
Si fractus illabatur orbis,
Impavidum ferient ruinae.
Horat. libr. III. od. 3.

A szent hajdan választott népének tör-
ténétében valahányszor veszély fenyegette
az oltárt és államot, mindig vállalkoztak
férfiak, kik nem tömjéneztek az elfogult-
ságnak, hanem szembeszállottak a hivalko-
dásba merült fejedelmekkel szintúgy, mint
a magáról megfélemedezett néppel s mind-

annyiszor hangoztatták a nagy szót: „Je-
ruzsálem, Jeruzsálem, térj meg a te urad-
hoz istenedhez!!“

E férfiakat nevezték prófétáknak;
de ritkán hallgattak rájuk, sőt némelyek
jóslataik vértanúivá lettek, — azért divik
ma is ama közmondás: „senki sem próféta
saját hazájában.“

Kassándra is megjósolta Trója pusztu-
lását; de nem hittek neki: mert senki sem
próféta saját hazájában.

Most már, midőn minden okos ember
tudja, hogy a jóstehetséghez semmi termé-
szetfölötti ihletség sem kívántatik, hanem
minden jóslat természetes kulcsa befoglal-
tatik a megtörtént eseményekben, — még
kevesb figyelemre méltattatnak a jóslatok, —
s ma már csakugyan senki sem próféta sa-
ját hazájában.

Ha vissza gondolok négy év óta elvesz-
tegetett jó szándékú igyekezetem sikerte-
lenségére, élő szóval és írott közlemények-
ben kifejezett figyelmeztetésem meddő ered-
ményére: szülő városom jövője fölött bizo-
nyára kétségbe kellene esnem.

Azt minden esetre be kell vallanom:
hogy én nem vagyok próféta saját ha-
zámban.

Három év előtt irtam, hogy „E város
nekünk nem saját tulajdonunk, hogy azzal
öntetszésünk szerint rendelkezessünk: e
város őseinkről ránk szállott hitbizomány,

melynek közjava fölött örködni tartozunk,
e város jóléteért felelősek vagyunk a tör-
ténelem bírószéke s az utókor megveszte-
gethetetlen ítélete előtt. Legyünk egyetértők,
összetartók, hogy e várost, melyet őseink
nekünk megtartottak s folyvást gyarapítva
ránk bocsátottak, mi is megnyugtató öné-
zettel bocsássuk az utánunk következő nem-
zedékre s unokáink legalább annyi jót
mondhassanak valaha rólunk, mennyi ál-
dással tartozunk mi őseink dicső emlé-
kének.“

Ezt irtam akkor, de nem hallgatott
rám senki: most is és mindig azt mondom.

Két év előtt megirtam, hogy én „Nem
szeretnék annyira elcsüggedni, hogy pol-
gártársaim ügyszeretete s értelmisége körül
mindig táplált reményemben csalatkozzam;
legjobb igyekezetem hajótörését megérjem;
s egy jobb jövőnek mihamarabb bekövet-
kezése iránt kétségbe essem; — de mostani
felszólalásom e tárgyban valószínűleg utolsó.
— — Zárszavaim azonban most is ugyan-
azok, melyek mindig voltak és lesznek:
t. i. mint ugyanazon egy anyaváros fiai sze-
ressük egymást; mint ugyanazon egy község
polgárai tiszteljük egymás véleményét s le-
gyünk egyetértésben; az országos ügyek kö-
rül hagyjunk meg mindenkit saját meggyőző-
désében; de községi belügyeink elintézésé-
nél mindnyájan „kecskeméti polgárok“ ma-
radjunk.“

Most is és mindig ezt mondom, mert

T Á R C Z A.

Hóvirágok.

I.

Mint óceánt a dúlongó vihar,
Vágy, szenvedély zaklatja szívemet,
S mint bérczek ormán a komor felhő,
Mély bú időz fájó lelkem felett.
Te szép remény, mely tette sarkalál,
Miért mutatád büvös arcodat?
Nem fájna tán most eltűnése úg,
S a való, mely keblére így fogad,
Oh! bár csalatkozzam benned, remény,
Oh! bár miattad kell most vérzenem,
Add ezt, ha már gyönyör nélkül hagyál:
Tudjam szeretni sivár életem!

II.

Sötét az éj, nincsen fénye a holdnak,
Felhők közül csillagok sem ragyognak;
Olyan néma, szomorú a természet,
Mintha volna életem a te képed.
Sötét éjben járok, kelek egyedül;
Üldöz a bú és az álom elkerül...
Elvesztettem boldogságát szívemnek,
S úgy fáj, hogy csak a síromban lelem meg.

III.

Ha majd kialszik szívem lángja,
S mint tört virág elhervadok:
A koporsóban elhagynak-e
A szívemészto gond s bajok?
Vagy, mert szívem is oda zárják,
Ott sem leszen nyugodalmam?
Oh! akkor fájni fog az élet,
És fájni fog, hogy meghaltam.

IV.

Mosoly van olykor ajkimon,
Mint sirhalmon piros virág,
Mint hő ragyogás a felhőn,
Ha a villám abból kivág.
Oh! a felhőn mi más e fény,
Mint dúlt szíven a vérszalag,
S a sirhalmok virágai
Tört kebleken mosolyganak.
Mosoly van olykor ajkimon,
S ezért boldognak tartanak...
De nem csoda... nem érzik,
Mily kín van e mosoly alatt.

Kovács János.

Pali úrfi legénykora.

Beszély.

Irta egy nő.

(Vége.)

Ilyenek a lelki szegények, kikelve önmagukból,
nem ismerik helyzetüket, nem hivatásukat, legke-
vésbé pedig magukat.

Pali úrfi gyakran elment Feri bátyjához, csak
hogy Czeccilt láthassa; ha pedig nem mehetett,
levelet irt neki, magas érzelmekben fejezvéni ki
sorait, melyeket könyvekből szedett össze.

Czeccilt, az egyenes lelkű, nemes szívű lány-
kát sértették Pali sorai. Mert látta, tudta, hogy
Pali beszédje, modora, dicsekvése értetlen erőlkö-
dés. Ő nála hiányzott a jó nevelés, hiányzott a
férfias méltóság. Szavához, tetteihez soha nem volt
következetes. Anyja mindent elnézett Pali fiának;
nem kért tőle számat, nem utasította rendre; ha
otthon volt egész nap a falut járta, többnyire
parasztokkal társalgott, pipált velők versenyt és
Háry János módja szerint mulattatta őket. Azok

semmben sem mondtak Pali úrfinak ellent, tetszetek
nekik Pali úrfi nagy győzelmei, kikoholt sok hazug-
ságait nevelték.

Pali úrfi úgy nevedett föl, mint a vadrozsa
a sűrű vadonban, melyet kertész ásója vagy kése
soha nem érint. Kár volt érte, mert ha megmarad
magához hasonló, okosan gondolkodik, mindenki
becsüli és szereti. Oh de Pali úrfi szerette a szélső-
ségeket és a lehetetlenségeket.

Anyja és Anna húga féltek tőle, nem tudtak
neki eleget szolgálni és kedvére tenni; mindenben
különczködő és önző volt; anyjának és húgának
valóságos zsarnoka; míg más úri házaknál az osto-
baságig tettetett és erőltetett volt; a ki közelebb
nem ismerte, rá mert volna esküdni, hogy Pali úrfi
mily szelid, mily áldott jó természetű.

Az anya megunta már Pali úrfi jó dolgát,
uraskodását nézni. Egyszer jó alkalma volt rá: Pali
fiát az idő, a nagy égiháború otthon szorította.

Pali úrfi az ágyban nyújtózott és dohányzott,
s talán arról elmélkedett, hogy ő még idővel mily
nagy úr lesz.

— Édes fiam! — szólt az anya, ki nem mert
anyai hatalmával föllépni, — mit gondolsz? mi lesz
igy belőled? Sem jelened, sem jövőd; így meg
nem élhetsz. Azt tudod, hogy szegények vagyunk;
én nem bírlak tartani. Szegény húgod is kézi mun-
kájából rubázza magát. Így minden munka nélkül
élni! Az Istenért nézz egy kis hivatal után, míg
Pozsonyban kineveznek. Legalább, ha másnak nem,
menj el valami jó házhoz gyermekek mellé instruc-
tornak. Fehér ruhád, külső ruháid szakadnak, majd
miből újítod ki? Lám szegény boldogult apád eleget
akart úrrá tenni, de ha...

— Mit de ha, vágott közbe Pali úrfi ingerül-
ten, csak magára legyen, anyám, gondja, én min-
dig úr akarok lenni.

— Adja Isten, hogy úgy legyen; legalább raj-

midőn e város közjaváról s jövőjéről van szó, akkor engem

Non civium ardor prava iubentium,
Non vultus instantis tyranni
Meate quatit solida.

Két év előtt megírtam, hogy „a mi be-
következett e folyó évszázad első felében
városunk fölött lezajlott községi forradal-
lomra: az alapokok természetéhez s fenálló
viszonyokhoz képest mostani pártviszálya-
inkra is hasonló eredménynek kell bekö-
vetkeznie.“

A dráma első felvonását lejátszottuk
— és a mit írtam szó szerint betelje-
sedett.

Rövid idő múlva kezdjük a második
felvonást — és a többi szóról-szóra mind
be fog teljesedni.

Válságos egy szó, melyet az emberiség
tanító nagymestere a keresztfán mondott;
de mint két év előtt megírtam: „még ha
egy kifacsart citrom héjának sorsára jut-
nék is, — csak szülővárosom nyugalma és
boldogsága legyen annak eredménye, — én
megnyugszom saját sorsomon“ — és nyiltan
kimondom: „beteljesedett!“

Soha sem szóltam egyes emberhez,
vagy párthoz, hanem mindig mindnyá-
junkhoz beszéltem: mindig a béke és egyet-
értés szavait hangoztattam.

Soha sem tudtam megbarátkozni a pár-
tok állásával s a város népének két ellen-
sleges táborra tömörítésének eszméjétől min-
dig visszaborzadtam.

Az én szavamra senki sem hallgatott,
mert én nem vagyok próféta saját hazám-
ban: az én szavam a pusztában kiáltónak
szava volt.

Ámde most elvégre, midőn az egye-
netlenség elhintett konkolya dúsan felbur-
jázott, isten jó kedvében adott e városnak
egy közbenjárót, ki a béke olajágával ke-
zében, a kiegyenlítés nagy munkáját meg-
kezdette.

E férfiú Dáni Ferencz főispán úr,
a ki hivatalos helyzeténél fogva minden

párt fölött állván, a közbenjáró tisztét s
kiegyenlítés műveletét, önkint és felhívás
nélkül megkezdette.

Folyó hónap 11-én délután három órától
hatig a két pártból egyenlő számmal
maga körébe meghívottakkal értekezetet
tartott.

A meghívottak általában pártjaik jelesei
s az intelligentia zászlócai — a mennyiben
értesülhettem — a fölmerült kérdéseket ko-
moly higgadtsággal és tárgyilagosan, kizárólag
a város közérdekében tárgyalták.

Egyetértőleg kinyilatkoztatták: hogy a
bekövetkező tisztválasztásnál, minden poli-
tikai nézetkülönbségtől eltekintve, egyedül
a városi közönség java legyen irányadó.

Általában elismerték: hogy egyik párt
sem képes, a másik párt mellőzésével, sa-
ját tagjai közül oly jeles tiszti kart előál-
litani, mely a város tekintélyét s az ügy-
vitel fontosságát megilleti.

A pártok állásához és helyi viszonyok-
hoz képest a paritas elve elfogadtatott,
melynek alapján minden tekintetben a vá-
ros javára s dicsére kiható tisztikar alakít-
tassék.

Az ingerültség okainak megszüntetése
megajánlatot s a jelenvoltak saját párt-
jukkal tartandó értekezeti után folyó hónap
17-én, jövő vasárnapra az elhatározó ösz-
szejevetel kitűzött.

Tudomásom szerint, az egyik párt már
kimondotta a kiegyenlítéshez fentebbi ala-
pokon hozzájárulását.

Adja isten, hogy a másik párt is ha-
sonló meggyőződésre jusson s a politikai
nézetkülönbségnek a községi ügyektől elkü-
lönítése mihamarabb meghozza e város pol-
gárai közé a rég óhajtott béke, bizalom
és egyetértés malasztját.

Nekem egyes polgárnak legörvendete-
sebb nap lesz életemben, midőn e kiegyen-
lítésről értesülök, de hiszem erős hittel,
olyan lesz az minden polgártársamnak, a

ki szülővárosunk szellemi és anyagi előha-
ladását szívén viseli.

Két év előtt tett nyilatkozatom szerint,
akkori felszólalásom a béke és egyetértés
érdekében tehát nem volt utolsó, mert ime
ismét, ha netalán most már utoljára is,
fel kellett szólalnom, — és ismét egy pél-
dát idézek a történelemből.

Ezernyolczszáz harminczkilencz év előtt
Jeruzsálemben a nép egy ártatlant hurczolt
törvényszék elé s halálát követelte; — a
római helytartó kezeit mosta az ártatlan
vérétől, de a nép azt kiáltotta, hogy az ő
vére maradjon rajta és fiain, — s az ártat-
lant fölfeszítette.

Kevés hián kétezer éve már, hogy ama
nép fiait saját apáik átka nyomja s az ár-
tatlan vér a világ nagyobb részében ma is
őket terheli.

Ezt mondja az irás.

Annál jobb ha nálunk most már nem így
van; de a képlet egészen ránk illik.

Ne engedje isten, hogy ama fölfeszít-
ett ártatlant városunk békéje ábrázolja;
ne adja isten, hogy Pontius Pilátust a köz-
benjáró főispán képviselje; — és oltalmaz-
zon isten minket attól, hogy a konok je-
ruzsálemi népet valamelyik politikai pár-
tunk utánozza, melynek és gyermekeinek
fején száradjon az átok, a szerencsésen
megkezdett kiegyenlítés visszautasítása miatt
köztünk tovább is dulakodó egyenetlen-
ségből e városra mulhatlanul bekövetkező
erkölcsi és anyagi veszteségéért.

Dixi et salvavi animam meam.

Hornyik János.

A felső magyarországi első kiházasító- egylet mint erkölcsi hitelen alapult,

a miskolci ev. egyházban keletkezett s annak
felügyelete és kezelése alatt álló s mint ilyen
egyetlen tisztán jótékony egylet, 3 illetőleg
5 évi sikeres működése után oly virágzásra emel-
kedett, hogy nemes érdekeinek kifelé képvisel-
tését az 1872-ik évtől a haza több vidékeire is
kitűzhetette. Nem nyereszkes, hanem tisztán jóté-
kony céljainál fogva pedig „mindenütt csak oly
férfiakat kívánt képviseltetésével megbizni, a kik

tam szegény özvegy anyádon is segíthetsz. Tegnap
mondta nekem a tisztelendő plebános úr, hogy a
gazdag árendásnál kell egy nevelő a két fia mellé.

De a többit, a mit még a plebános úr mondott
Pali úrfira, azt a szegény anya elhallgatta: félt a
többit megmondani fiának.

— Elég már! értettem, szólt Pali még durvább
hangon, melyet a pipa füstje is bizonyított, oly
vastagon eregette. Majd elmegyek! de nem is jövök
többször haza. Szent szokása volt fenyegetni.

A gazdag árendás csakugyan magához fogadta
Pali, két fia mellé. Adtak neki egy esinos szobát,
ott tanítsa a két fiút.

Pali úrfinak igen rosszul esett, hogy az árendás
úrértől függnie kellett; mert nem lehetett szanaszét
kalandozni. Fogta hát magát, mikor üres órája
volt, a férfi cselédekhez ment ki pipázgatni és
böleselkedni.

Azokban megtetszett neki az árendásnak 14
éves lánya (vagy talán a gazdagsága.)

Ősz volt. A gazdag árendásnak sok kendere
termett. Fonatott; ő is font, és lányát is tanította
fonni; nagy gazdasszony volt és dícséretére legyen
mondva szép könyvtára is volt, miből aztán maga
a háziasszony választott szép regényeket; Pali úrfi-
nak pedig esténként fölolvastatni kellett a fonó-szobá-
ban, hogy rövidebb legyen az idő.

Pali úrfi pipa-szóval ment be a fonóba, talán
azt gondolta, hogy a paraszt lányok fonókájába
megy. Az árendásné letette vele.

Pali úrfi dühös lett, de nem mert ellent mon-
dani. Azonban úgy alkalmazta a dolgot, hogy a
csinos kis lány közelébe ülhesen.

Elkezdett olvasni, de a fél szeme mindig a
kisasszonyon volt.

Egyszer a kisasszony fonala beszakadt. Pali
úrfi rohant oda gyertyával, hogy majd ő megkeresi
a végét; addig szeleskedett míg meggyúladt a fel-

kötött kender. Ekkor megijedt; kapdozott, de a
kender annál jobban égett; el akarta fujni: meggyú-
ladt a szakála. Lett sikoltozás, mire a nőcseléd
beszaladtak vizes ruhákkal, eloltották a kendert és
Pali úrfi szakállát.

Pali úrfi nagy kárt szenvedett szépségében, le
kellett néki borotválni szakállát, de arczbőrén meg-
látszott az égés.

A nagy-asszony jól lehorodta szelességeért. Pali
úrfi majd sirva fakadt dühében; nem volt szokva a
gyaluláshoz, ő magának minden tetteit helyeselte. A
nagy-asszony nem hivatta többször olvasni.

— Bánom is én! szólt Pali magában; úgy se
enged ott dohányozni, én pedig a dohányzást senki
kedvéért el nem hagyom. Mind gyáva férfi az én
előttem, a ki nem pipás. De az még gyávább, a
ki az asszonyokra hallgat. Olyan büszke ez az
árendásné, pedig még szerencsésének tarthatná, ha
elvenném a lányát. No majd meglássuk.

Néhány nappal később a kertészné azt újsá-
golta a nagy-asszonynak, hogy a tanító mind letépi
a legszebb virágokat. Én kérdeztem tőle: kinek
szedi. Hát kinek másnak, mint a kisasszonynak!
felelte Pali úrfi diadal-érzettel.

— Nem is kellett több a büszke anyának,
rögtön kiadatott férjével Pali úrfin.

* * *

A tudatlanság, önhittség és hiúság mindenhez
folyamodik, a mi tulajdonosaiknak sükert ígér a
kitűnésre, s arra, hogy az embereknek homokot
szórhassanak szemök közé.

Az idő már tavaszodott. Pali úrfi megint haza
ment; újra független, önálló úr lett otthon. Hasz-
náta is az időt. Végig eljárta ismerőseit, mindenhol
dicsekedve és mást hazudva az ő nagy tetteiről.

A szegény anya kétségbe volt esve, hogy
nagyreményű fiából semmi sem lesz.

Fiát megint szólította, hogy nézzen akármiké-
penyér után, mert ő nem bír urat tartani a háznál.

— Csak ne essék kétségbe! förmedt anyjára.
Majd megházasodom, de tudom hogy nem jövök
többet haza.

— Ugyan sokszor mondtad már ezt! De hát kit
akarsz elvenni?!

— Az az én gondom.

— Hát miből tartod, mikor semmi hivatalod
nincs?

— Miből tartom? Olyat veszek nőül, a kihez oda
megyek, aztán gazdálkodom.

— Fiam, hisz te nem tudsz gazdálkodni; nem
is arra születél.

— Eh, csak ne okoskodjék anyám, tud is
maga ahhoz; hát mért lettem volna a gazdag áren-
dásnál; eleget láttam ott.

— Dejszen fiam, nem oly könnyű azt meg-
tanulni, mint szerelmes levelet írni.

Pali úrfi a lábával dobantott, veszett jó ked-
vében volt: Anna hűgán töltötte boszúját.

Elment látogatóba Feri barátjához; ott minden-
féle szépeket beszélt, a mi sohasem volt és nem
is lesz.

— Most Pozsonyba megyek. Tudod, barátom,
már 24 éves leszek, férfiasan kell gondolkodnom. Ha
kineveznek tanárnak, megnősülök: elveszem Czeczil
húgodat, érdekeimben előttem nem lesz tartózkodó.
Számolhatok-e rá, ha kineveznek tanárnak?

Feri szó nélkül hallgatta végig Pali úrfit, majd
a méreg ette meg, homlokát ráncokba szedte, mert
nem akarta neki mondani: kötni való veszett bolond!

Kis szünet után szólt.

— Én semmit sem tudok Czeczil húgom vonzalmá-
ról; bár nem akarok semmi házasság dolgába avat-
kozni, de mivel unokahúgomról van a szó, köteles-
ségem vele beszélni.

— Kedves barátom, ne légy hűgodnál ellensé-

épen a munkás szeretet, a közjónak lelkes terjesztése s fedhetetlen jellem által szerevén magoknak közhittelt és tiszteletet: mint ilyenek az egyet sz. ügyének méltó terjesztői s a nagy közönség igazi jóltevői lehetnek.“ (Lásd program 3. p.)

Nem „Borsod-miskolci“, sem „Hymen“ (melyek az országházában s a hírlapokban említették), sem részvényeken — nyereszkeskedésre alakult kiházásító tehát, hanem ily néven első, tiszta jövedelmeit árvaházakra, óvodákra, általán nevelési s humanistikus országos czélokra áldozó egyetlen jótékony egyesület ez, mely a mult 1871. évben 76 kiházásításra 20 ezer frtot, nevelési czélokra összes tiszta jövedelmeit: 4965 frtot osztott ki.

Kecskeméten s vidékén igénytelenségemet ajánlódokta meg a felügyelő egyház azon bizalmával, hogy jótékony, czélú kiházásító-egyesületnek ügyeit képviseljem. En pedig — teljes megnyugtató ismereteket szerevén magamnak — a megtisztelő bizalmat városunk s vidéke jó érdekében elfogadni s a megbízatási teendőket végezni, szíves készséggel vállalkozom.

Felhívom tehát mindazon szüléket, rokonokat s jóltevőket, kik gyermekeiket, rokonokat s gyámoltjaikat a 0 évestől fel a nőtlen s hajadon nagykorig ezen jótékony egyesületbe felvétetni ohajtják — sőt az özvegyeket is — szíveskedjenek nálam teljes bizalommal jelentkezni.

Kecskeméten, 1872. márczius 12.

Laukó Károly,
ev. pap.

Színház.

Szombaton, márczius 9-én bérlet szünetben Völgyiné asszony javára adatott „A király leány mint koldúsnő, vagy az élet iskolája“, életkép 15... akarjuk mondani 5 felvonásban. Jutalmazott iránti tekintetekből a színház ez estén szorongásig megelégedett. Volt koszorú, taps, értékes ajándék, szóval minden, mi egy jutalomjátékot a színésznőre kedvessé tehet, s Völgyiné asszony mindezeket valóban meg is érdemelte. Mióta e társulat itteni működését megkezdette, róla minden felé csak jót, s csak elismerőleg lehetett hallani. Szorgalmát, tehetségét, s egy jó színésznőt megkülönböztető egyéb tulajdonságait mi is gyakran kiemeltük, s nem kívánunk abból levonni ezúttal sem, — midőn a darab választásaért hibáztatjuk. Egy képtelenségből összetákolt mese, mely még hozzá ötödfél órán keresztül eltartson, színpadrahozattal mindég távoltartandó, — jutalomjátékul pedig épen elhibázott valami. Fárasztó a színészre úgy mint a közönségre, és a helyett hogy mulattatna, unalmassá lesz, s a közönség kimenetelekor bánja, hogy ott volt, és máskor óvakodva megy színházba, vagy épen elmarad. Így jártunk ez alkalommal is. A milyen érdekeltséggel mentünk be s néztük a darab elejét, annyira unatkoztunk annak végével. Hogy is ne! Kilencz órakor már tudtuk a mese végét s tizenegy órán túl kelle mégis várakozni. De nem folytatjuk tovább; Völgyiné asszony

ma is mint máskor kitétt magáért, — hogy szerepét itt-ott nem tudta annyira mint kellett volna, kimentti annak szerfeletti hosszúsága s azon körülmény, hogy neki, — ki csaknem kivétel nélkül minden előadásban jelentékeny szerepet játszik, — a tökéletes betanulásra ideje is alig lehetett. Mellette felemlítendő még Borsos úr, ki szinte elismerésre méltón állta meg helyét. E kettőn kívül felemlíteni való szerep a darabban nem is fordul elő. Az előadás különben jó volt.

Vasárnap, márczius 10-én „A libapásztor, vagy Mátyás az igazságos“, eredeti népszínmű, 3 felvonásban, dalokkal és tánczcal, írta Feleki Miklós. — Az előadás eléggé jól ment, — Keletiné asszony hosszabb szünet után ma lépett fel először s ügyesen játszta a czimszerepet. Megemlítettök még Borsos, Völgyi György, Völgyi Gyula, Kovácsné, Hetényi, — kiknek közreműködése eredményezte az előadás sikerét. Közönség a vásár daczára is csak közép számmal volt jelen.

Kedden, márczius 12-én előadás az alkalmatlan esős idő miatt nem tartatott, s az előre hirdett „Deborah“ Szerdára halasztatott.

Szerdán, márczius 13-án, a tegnapi napról alkalmatlan idő miatt elhalasztott „Deborah“ előadása volt. A czimszerepet Völgyiné asszony játszotta, szépen, szabatosan. Játéka, melyet egészben már művészinak kell mondanunk, részleteiben a helyes felfogás és ügyes kivitel folytonos találkozása volt. Különösen szép és megható volt azon jelenete, midőn elpártolt Józsefvel először találkozik s azt megátkozta; megemlítésre méltón szerepeltek mellette, Borsos, mint Abraham, Hetényi, mint József, Völgyi György, mint lelkész, Keleti, mint Lőrincz stb. kiknek együttes érdeme az előadás egyöntetűsége. Közönség azonban oly kis számban volt jelen, hogy e sikerült előadásra szegény színészeink ráfizetni voltak kénytelenek. Bizony szegényen ez ekkora városban!

Csütörtökön, márczius 14-én, bérletfolyamban adatott a „Szövetségesek“ című 3 felvonásos vígjáték, mely megérdemelt volna, akár magát a darabot tekintsük, akár a jó előadást — bizvást egy teli házat; eredményezett azonban — deficitet, épen mint a többi közkívánatra elővett más darabok.

Kecskemét, 1872. márczius 14-én.

A reform. egyház nevelésében, honnan a felvasási mozgalom kiindult, f. hó 13-án a gyakorlatias irányú s kedvezőleg ismert Koczó Sándor reál tanár úr tartott előadást az éleny, légeny, köneny és szénenyről. Az idő által elgyalázott utak rosasága miatt alig 25—26 hallgató jelent ugyan meg, de ezen körülmény épen nem vont le sem az előadó úr buzgalomból, sem a jelen voltak érdekeltségéből. Az előadás, a hallgatóság kérésére, megnyújtatott s tovább tartott 2 óra hosszánál s mindvégig a legelénkebb érdekeltséget költött és tartott fenn.

szorgalom és józan gondolkodás által. Ő a semmiből akart úr lenni.

Ujra eljárt Bertalan úrékhoz. Nagyon tette a szépet Mariskának. Példálógatott a nősülséről, Mariskára czélozva, ez pedig elbeszélte atyjának Pali úrfi reményteljes szavait. Egyszer aztán az öreg úr szép erkölcsi leckét tartott négy szem közt Pali úrfinak, hogy először is állást szerezzen magának, hogy el tudja a nőt tisztességesen tartani.

— Ne álmodozzék Pali öcsém oly dolgokról, a melyek sohasem teljesülnek, szólta az öreg úr jóakarólag, tartsa mindig előtte azt a bölcs mondást: „Mennél fölebb repülök, annál jobban szédülök; és ne feledje, hogy ha hivatalt vagy biztos állást nyert, akkor is olyant kérjen meg nőül, a hol kosarat nem kap; mert az okos lányok megnézik ám kihez menjenek férjhez, ha szegény is, de birjon szép tulajdonságokkal, mint a minő az értelem, életrevalóság, jóindulat, állhatatosság és nemes férfias jellem.

Szegény Pali úrfi le volt sujtva az öreg úr jóakarató tanácsa által, ilyet még nem hallott soha.

De azért nem esett kétségbe, nem hagyta el a régi könnyelmű gondolkodása, dologtalan életmódja. Járt szanaszét, hol csak pipás pajtásokra talált, nevetlen értetlenekhez, kik között fitogtathatta nagy tudományait. Bizony kár volt érte hogy senkire nem hallgatott; rögeszméje volt, hogy ő mindenben tökéletes.

K. falusi jegyzőnek a lányával ösmerkedett meg, mikor már a kisasszonyokból kifogyott. A szegény falusi tapasztalatlan lány bele szeretett, atyját, anyját elhitette, hogy ő Pozsonyba tanár lesz; az értetlen szülők megörültek a nagy szerencsének, neki adták Pali úrfinak lányokat, majd addig a szülei háznál maradtak, míg Pali úrfit kinevezik tanárnak.

Szegény jegyző, egy hét alatt már megbánta,

A jövő szerdán, azaz f. hó 20-án délután 5 órakor N. Ö. neveldei tanár fog felolvasást tartani a színműről, melyről a t. cz. közönséget, midőn tudósítám, egyuttal azt is jelzem, hogy ez idén, ez lesz az utolsó, tehát zár-felolvasás.

Manolai.

Irodalom és művészet.

* Az „Apolló“ című zenemű folyóirat 5-ik száma is beküldetett szerkesztőségünkhöz, mely méltó társa az előző számoknak. Tartalma következő: Mazurka, Reményi Edétől; Keringő, Schubert F.-től; Hulló levelek, Erney Józseftől; Fonó dal, Argyill Elektől; végül egy dal, Oláh Károlytól.

* A „Jászkun-figyelő“ című pol. és vegyes tartalmú heti lap e hó közepén indul meg Jászberényben Takácsi Endre szerkesztése alatt. Előfizetési felhívását beküldvén szerkesztőségünkhöz is, melyben kijelenti a szerkesztő, hogy lapja Deák-párti lesz. Előfizetési ára egy évre 4 frt. — „Gyöngyös“ cím alatt pedig Földváry Kálmán szerkesztése alatt Gyöngyösön jelen meg egy heti lap e hó elejétől kezdve. Előfizetési ára egy évre 4 forint.

A „Magyarország és a Nagyvilág“ című nagy képes hetilap műlapja megjelent s csak dicsérettel emlékezhetünk meg róla. Hogy e nagy képes lapunkkal bajosan lehet másnak versenyezni, azt bizonyítja a volt „Ország Világ“ című képes közlöny esete is; e lap nagy zajjal indított meg, de a „M. O.“ mellett nem birt felülkerekedni s végre is beolvadni kényszerült. A „M. O.“ előttünk fekvő műlapjáról meg kell vallanunk, hogy a kiadók nem mondtak sokat, midőn valódi műremeket ígértek előfizetőiknek. A kép Murillo „Mária mennybemenetelét“ ábrázolja, aczélmetszet s minden szobának díszére válik; az előfizetők, még a félévi is, e képet 20 krért kapják.

Ez alkalommal megemlítjük a „Divat“ című gazdag tartalmú képes divatlapot is, melyet Wohl Stephanie és Janka úrhölgyek ritka ügyességgel szerkesztenek, s mely, bár negyedévre csak 2 frtba kerül, messze felülmulja az évenként 12 frtba kerülő többi divatlapokat. E lap jutalomképe is előttünk fekszik, igen díszes aczélmetszet „Szeret, nem szeret?...“ címmel, kedves alakot ábrázolva. Diszeül szolgálhat minden teremnek.

Helybeli újdonságok.

* **Lapunk közelebbi számában** egy igen érdekes regényt veszünk közlés alá. Ugyanis Lamoulière francia regényírónak Földváry Mari kisasszony lefordította „Teréz“ című két kötetes regényét, melyet közlés végett szerencsések voltunk megnyerni. Közlés után önálló kötetekben is megjelen e mű előfizetés útján, miről annak idejében bővebben megemlékezünk, — most csak a mű irányát s erkölcsi irányát említjük föl röviden.

hogy lányát Pali úrfinak adta, mert látta, Pál úr csak pipázni, jól enni és mindig menni szeret; hozzá még nejéhez elég durva, elég szegletes volt, föl sem vette, hetykén beszélt vele, mint egy idegennel.

A menyecske sokszor könyezett. Pál úr hidegen, egykedvűen nézte, egy nyájas, egy megnyugtató szót sem intézett hozzá, csak ment, reggeltől délig; ebéd után egyet aludt, aztán megint ment, nem hagyta el a legénykori szokásait.

Apósa már nem bírta nézni vejének ferde tetteit, nem bírta tovább hallgatni lánya panaszait, futkozott szanaszét, hogy valami kis szolgálatot szerezzen vejének, vagy mi.

Adtak is Pál úrnak apósa érdemeiért falusi iskolatanítóságot, mit csak hamarjában el is foglalt, addig míg Pozsonyba kinevezik tanárnak.

Igen nehezére esett Pál úrnak, hogy egy nap 4 órát iskolában kellett tölteni, délelőtt is kettőt, délután is kettőt. Mindig ingerült volt, s elégedetlen, a miért a szegény jámbor nője szenvedett.

Elővette legénykori tempóit, mindig ment, ha pedig otthon volt, csak a pipájának és a dohányának élt, nem gondolt másra, nem nézett semmi után, s ha neje figyelmeztette, gorombáskodott vele, minden szava hetyke, negédes volt neje irányában.

Utóbb a faluban beszéltek, hogy a tanító úr csunya szavakkal illeti feleségét, sőt meg is veri azzal a mi keze ügyében van. Pál úr nem igen válogat az eszközökben.

Itt leteszem a tollat, mert irtózom minden oly lelki szegény, gyáva férfitől, ki egy gyöngé nőt meg bír verni, az már ki van vetkőzve minden emberi erelméből. De ne tovább! Ugy is elgondolhatja a nyájas olvasó: hogy a milyen volt Pali úrfi, — olyan lett Pál úr is.

Jaj, hiába, a jó nevelés formálja az embert!

Írta egy nő: F. K.

gem; légy hozzám őszinte: szóról szóra ird meg nekem Czezil feleletét. Türelmetlenül várom soraidat.

— Bizonyos lehetsz benne barátom: hogy őszinte leszek hozzád, szólta Feri sajnálkozóan, de mégis mosolyt erőltetve ajkaira.

Két hétre ezen párbeszéd után Pali úrfi levelet kapott barátjától.

„Kedves barátom Pali! Még mielőtt soraimat végig olvasnád, arra kérlek, köttesd meg magadat; mert ismerve a jövőtől sokat követelő, magas reményeket tápláló heves természetedet, féltetek, hogy kiugrasz bőrből, pedig bizony kár volna oly reményteljes fiatal emberért, mint te vagy.

Lásd, ilyenek a lányok, mindennap mást gondolnak. Hallottad volna csak minő szavakkal kosarozott ki Czezil húgom, mely kifejezésektől téged barátom megkíméllek. Brrr! Még nekem is azt kellett nézni, merre nyílik az ajtó. No de föl se vedd barátom. Talál az, a ki keres. Gombház, ha leszakad: lesz más.

Egyébiránt bocsáss meg őszinteségemért, de magad kívántad úgy. Szerencse föl! A viszontlátásig, barátod, Feri.“

Pali úrfi háromszor vörösebb lett az olvasás alatt. A levelet összetépte, földre vágta, összetaposta, miközben kenetteljes szavakat hallatott Czezil és Ferire.

Anna húga elsápadt ijedtében.

— Engem, dühöngött, kikoszarazni! Engem?! No várj, majd megmutatom én nektek, hogy ki vagyok; különb nőt kapok mint te örökösön röhögő bolond, nem hogy még szerencséjének tartaná, hogy én megtiszteltem. Azért is Mariskát kérem meg. Szébb és gazdagabb is. Ha az nem jön, lesz más, akár minden újjamra kettő. No bizony! kisebb gondom is nagyobb annál, hogy én leányt kapjak.

Hiába Pali úrfit megkapta a házassági düh; mert az által vélte szerencsését megalapíthatni, nem

den. — Fordítóknál, különösen kezdőknél, főhiba szokott lenni, hogy legtöbb esetben nem képesek visszaadni teljes hűségben az eredeti zamatot, mely a műnek főértékét s belbecsét képezi, — s az irány is oly ingadozó, oly semmit mondó némely műben, miszerint vagy azt kell hinnie az olvasónak, hogy a fordító nincs teljes birtokában nyelvünknek, — s így nem áll hatalmában az eredeti szöveget átvarázsolni nyelvünk kívánalmához hűen, hogy a mű élvezhető legyen, — vagy azt, hogy az eredeti mű gyenge szerkezeténél fogva nem volt érdemes az átfordításra; és így egyik mint másik esetben elítéli az olvasó vagy a művet, vagy a fordítót, ki nem volt képes az előadást vonzóvá, meleggő és érdekessé tenni. Mig ez sok idegen mű átfordításánál így áll, addig e műnél ezen vádak egyikével sem illehetjük a fordítót, mert nyelvünket teljes erejében kezelvén, hatalmában állt a fordítást szép iránylyal megélnkíteni, s ha szabad képes kifejezéssel élnem: mintegy fölvirágozni, úgy azonban, hogy e virágok nem szívják magukba az előadás melegségét, csak vonzóbbá teszik azt. És ez fődolog a fordításnál! — Az erkölcsi irány pedig, melynek minden műben piros fonálként kell végig húzódnia, nemesen meghatározható; s a lelki állapotokat, a szeretetet, gyűlöletet, megvetést, föláldozó szerelmet s a lélek gyilkos kin-

jait, az alávaló jellemet ép úgy mint a nemesen dobogó szívet — egyiránt a maga körében — hiven és önállóan jellemzi, s hogy röviden kimondjunk mindent, — e szavakat használjuk: a mű fölemel és lever! Fölemel, ha a társadalom embereinek, kikkel foglalkozik, jó és nemesre teremtett lelkét tünteti föl, — lever, ha a másik részt mint jellemtelent hozza említésbe, ki alávalóságában meg-sülyed. Az egész fordítás hű, eleven és meleg, — s az olvasó alig jön azon gondolatra, hogy fordított művet olvas, mert könnyen fölismerheti minden részletben, hogy a fordító nem csupán szárazon alkalmazta a szavakat, hanem azokat először szíven szűrte át. És e körülmény utig elég arra, hogy a t. fordítónőt ez első kísérleteért üdvözljük s további működésre buzdítsuk, — de elég arra is, hogy az olvasók figyelmét melegen fölhívjuk e mű olvasására. Közleményünk több számon keresztül fog tartani, de meglesz azon előnye a hosszúság közlésnek, hogy minden számban mintegy külön álló egészet adunk e műből, mely részletekben képez egy összefüggő egészet, s már szerkezeténél fogva olyan, hogy minden közleményünk külön czimmet bír. Bővebben szóljon majd a mű maga magáról, — mi itt csak a legszükségesebbekre szorítottunk.

○ **Színházi hírek.** Ma szombaton Völgyi

György színigazgató úrnak jutalomjátéka lesz, egy eredeti életkép színrehozatalával, melynek neve Schneider Fáni — ama bizonyos három fodoros piros szoknyájú asszonyszemély, — kiről a Sängergesellschaftok annyi satiricus dalt énekelnek. — A jövő szombaton pedig, vagyis márczius 23-án Borsos úrnak, mint a szintársulat rendezőjének leszen jutalomjátéka. Nem vagyunk azon helyzetben, hogy az előadandó darab czimét már most megmondhatnánk, de ez ügyes és általánosan kedvelt színészünk jutalomjátékára figyelmeztetni — kötelességünknek tartottuk.

○ **Szivos Sándor** helybeli molnár-mester megunván élete kellemetlen napjait, a hét elején, márczius 12-én szíven lőtte magát. Boldogtalan családi életét mondják e tette okául, — hogy azonban az vitte-e rá? csak az mondhatná meg, ki a veséket és szíveket vizsgálja.

○ **Kontra Juliánna**, özvegy Buzás Ferenczné 64 éves, szinte e napon, tán ugyanazon órában felakasztotta magát. Gyógyíthatlan, a mellett környezetére is türethetlenné vált betegsége vitte e lépésre.

Felelős szerkesztő: **Hornyik János.**

H I R D E T É S E K.

Alolirt a következő sorsjegy-csoportoknak részletfizetések melletti megszerzését a t. közönségnek ajánlja. E csoportokba foglalt sorsjegyek mindegyike még ez évben is többször huzatik és ezek előnyös játéktervök által épúgy, mint előrelátható folytonos áremelkedésök végett a legkedveltebbek. A sorsjegy-csoportok ekép vannak összeállítva:

A. csoport évenként 16 húzással.

- 1 Magyar-állam-sorsjegy, évenként 4 húzással, főnyeremény 250.000 frt.
- 1 400 frankos Török-állam-sorsjegy, évenként 6 húzással, főnyeremény 600.000 frank.
- 1 Braunschweigi 20 talléros sorsjegy, évenként 4 húzással, főnyeremény 80.000 tallér.
- 1 Rudolf-sorsjegy, évenként 2 húzással, főnyeremény 20.000 frt.

Ezen csoport évenként 6 frt. kamatot hoz. Fizetendő 33 részlet 10 frtjával.

B. csoport évenként 17 húzással.

- 1 1860-as 100 forintos állam-sorsjegy, évenként 2 húzással, főnyeremény 300.000 frt.
- 1 400 frankos Török-állam-sorsjegy, évenként 6 húzással, főnyeremény 600.000 frank.
- 1 Braunschweigi 20 talléros sorsjegy, évenként 6 húzással, főnyeremény 80.000 tallér.
- 1 Sachsen-Meiningeni-sorsjegy, évenként 3 húzással, főnyeremény 50.000 frt. ezüstben.

Ezen csoport évenként 10 frt. kamatot hoz. Fizetendő 35 részlet 10 frtjával.

C. csoport évenként 16 húzással.

- 1 1864-es állam-sorsjegy, évenként 5 húzással, főnyeremény 250.000 frt.
- 1 400 frankos Török-állam-sorsjegy, évenként 6 húzással, főnyeremény 600.000 frank.
- 1 Rudolf-sorsjegy, évenként 2 húzással, főnyeremény 20.000 frt.
- 1 Sachsen-Meiningeni-sorsjegy, évenként 3 húzással, főnyeremény 50.000 frt. ezüstben.

Ezen csoport évenként 6 frt. kamatot hoz. Fizetendő 35 részlet 10 frtjával.

D. csoport évenként 12 húzással.

- 1 1839-es Rothschild-sorsjegy, egészen még csak 5 húzása lesz, főnyeremény 300.000 frt.
- 1 400 frankos Török-állam-sorsjegy, évenként 6 húzással, főnyeremény 600.000 frank.
- 1 Rudolf-sorsjegy, évenként 2 húzással, főnyeremény 20.000 frt.
- 1 Sachsen-Meiningeni-sorsjegy, évenként 3 húzással, főnyeremény 50.000 frt. ezüstben.

Ezen csoport évenként 6 frt. kamatot hoz, az ebbe foglalt 1839-es sorsjegyek pedig még csak 5 húzása lesz.

A vevő, e csoportok mindegyikénél már az első részlet lefizetése alkalmával a kamatozó sorsjegyek után az egész évi kamatot megkapja, a befizetési idő tartama alatt egyedül játszik, az illető csoport összes sorsjegyein a nélkül, hogy a netaláni nyereményt valakivel megosztani volna kénytelen és végre az utolsó részlet lefizetése után megkapja eredetiben az illető csoportba foglalt 4 darab sorsjegyet.

Kötelezem azonban magamat azon esetben, ha a B. csoportba foglalt 1860-as sorsjegyek sorozata kihúzatnék, a nevezett sorsjegyet 450 frtért visszavenni.

Ekkép minden részvényesnek 100 frt. készpénz és még azonkívül 3 darab eredeti sorsjegy marad mint — tiszta haszon.

GALLIA FÜLÖP.

Hirdetmény.

Tisztelettel értesitem a nagyjéremű közönséget: hogy a piacon, barátok temploma mellett levő boltomban mindenféle

fakoporsók,

báronnyal vagy selyemmel bevonva, úgy szintén politúrosak vagy festettek, valamint többféle díszes

érczkoporsók

is, kicsinyek és nagyok a legjutányosb áron megrendelhetők, vagy kiállíthatók.

MÁJER JÁNOS.

2-3

Hirdetmény.

A „Kecskemét-vidéki gazdasági egyesület,” által, — a szakosztályok beosztása, a f. évi tárlat programjának végleges megállapítása és egyéb dolgok elintézése végett, Kecskeméten az ó-városház tanácsteremében folyó 1872. évi márczius hó 24-ik napján d. előtt 10 órakor tartandó közgyűlésre, — a helybeli mint vidéki egyleti tagok úgy a gazdaszat barátai tisztelettel meghívattak.

Kelt Kecskeméten, az Egyesület igazgató választmányának 1872. évi február hó 25-ik napján tartott üléséből.

2-3 **Muraközy János**, alelnök.

Naponta frissen készült

SODA VIZ

kisebb és nagyobb syphonokban töltve kapható

Milhoffer János
gyógyszertárában.

3-6

318
1882

Hirdetmény.

Néhai Szabó Antal úr hagyatékához tartozott 10 holdnyi szőlő a kir. törvényszék telekkönyvi osztályának 3866 számú végzése folytán f. é. márczius 19-én esetleg ápril 19-én a kir. törvényszék helyiségén délelőtt 9 órakor árverés útján elfogván adadni, a venni szándékozók a kitett időbeni megjelenésre felhivatnak; az árverési feltételek megtudhatók a fent czimzett hivatalban.

Kelt Kecskeméten, 1872. február 27.
3-3

A gyámhatóság által.

Ház-eladás.

Kecskeméten, az 5-ik tizedben csongrádi-kis-útcza 168. sz. a. házam szabadkézből eladandó.

Szappanos László,
ügyvéd.